

Maader lettere lovgivningsmæssigt set vil man naa til en Lettelse i Skattetrykket ved at faa Erhvervslivet i Gang. Det er sagt mange Gange før, men det bliver ikke derfor mindre rigtigt. Hele Stillingen, ikke mindst den højtærede Indenrigsministers Tale, synes mig ogsaa at gøre det nødvendigt at gentage Sætningen.

Regeringens Opfattelse, ikke mindst saaledes som den fremtræder i Indenrigsministerens Tale, synes mig at være den, at Regering og Rigsdag har gjort tilstrækkeligt, naar de nedbringer de betydelige Skatter og Taksterne, som er paalagt Erhvervslivet, forholdsmæssigt efter Kronestigningen. Det vilde nu være taabeligt at nægte, at dette naturligvis er noget særdeles betydningsfuldt. Men Spørgsmaalet er jo: Er det nok? Og hvis dette Spørgsmaal besvares med ja, staar det andet Spørgsmaal tilbage: Er det hurtigt nok? Det sidste Spørgsmaal maa efter min Mening besvares med nej. Der kræves overfor den akutte Krise en hurtig Indskriden.

Dermed er Sagen i og for sig afgjort, men jeg skal dog tillade mig at gøre nogle Bemærkninger ogsaa om det første Spørgsmaal, altsaa: Er det nok for Erhvervslivet, at man letter Skattebyrden saaledes som lovet? Dertil vil Venstre utvivlsomt svare: Nej, det er ikke nok, men Erhvervene maa gøre Resten, de maa nedsætte deres Driftsudgifter. Ingen vil modsige, at det er ønskeligt, at det er bydende nødvendigt, at disse Udgifter bringes ned, saa langt, som det er muligt. Men lad os gaa ud fra, at de er det, saa bliver Spørgsmaalet atter: Er da dette nok? Og Svaret maa blive et Nej. Vi ved alle, at vi paa Grund af den Forrykkelse i Afsætningsforholdene, som er blevet en Følge af Krigen og de dermed skabte nye Landegrænser med tilhørende Toldmure, nu maa regne med Konkurrence fra Lande, som vi aldeles ikke tidligere behøvede at regne med. Vi ved alle, at der i disse Lande findes store Foretagender, hvem store Dele af deres Markeder er berøvet, og som søger nye. Vi ved, at de under denne Søgen gaar langs den ene høje Toldmur efter den anden og til sidst kommer til dette lille Land, hvis lave Toldmur ikke er i Stand til at holde Overproduktionen ude. Den skyller ind over Landet og truer med ganske at bortskylle vigtige Dele af dette Lands Erhvervsliv. Vi ved ogsaa alle, at meget væsentlige Dele af denne Konkurrence, som er ødelæggende for vore Erhverv, stammer fra Lande, hvis Arbejdere lever paa et Niveau, som ingen, end ikke den mest

indædte Frihandelsmand, vilde finde paa at byde de danske Arbejdere.

Er det da samfundsmæssigt forsvarligt at lade disse Virksomheder slaa i Stykker og henvise deres Arbejdere til i Aarevis at leve af Understøttelse, en Understøttelse, som Venstre jo dog ikke vil vove at berøve dem? Jeg synes, at Svaret afgjort maa blive et Nej.

Det forekommer mig, at vi herhjemme mange Gange staar overfor en Uklarhed overfor de erhvervspolitiske Spørgsmaal, som Regeringen kunde bidrage til at fjerne paa mange Maader. Man kunde foretage det Tankeeksperiment, at man her i Landet afskaffede al Støtte fra Staten til Arbejdsløshedsunderstøttelse og foretog en stærk Beskæring af den sociale Lovgivning, at Arbejdsgiverne derefter gik ud i en Arbejdskamp, som med den danske Arbejderklasses beundringsværdige Sammenhold og med den Støtte, den sikkert i en saadan Situation kunde paaregne fra Udlandet, vilde blive meget langvarig. Man kunde tænke sig, at den offentlige Mening stod enig bag Arbejdsgiverne og støttede dem paa alle Maader, og man kunde tænke sig, at alle Arbejdsgivere, navnlig ogsaa Landbrugets og dets Andelsforetagender, stod solidariske. Under disse Betingelser er der vel en Mulighed for, at det med eet Slag kunde lykkes at trykke Arbejdslønnen helt igennem ned i et saa betydeligt Omfang, at dansk Erhvervsliv vilde faa en Fortrinsstilling overfor store Dele af Udlandet.

Men enhver, der kender noget til danske Forhold, vil jo se, at der i dette Tankebillede findes det ene Element efter det andet, om hvilket man med Sikkerhed ved, at det ikke foreligger og ikke vil komme til at foreligge. Men selv bortset derfra, hvorledes vilde saa Landets Erhvervslivs Stilling være efter en saadan Kamp? Baade Industrien og Landbruget og Skibsfarten vilde have tabt Markeder, som det vilde koste store Anstrengelser at generobre, og i første Række vilde det koste Kapital; men netop Kapitalkraften vilde være betydelig forringet ved en saadan langvarig Kamp som den, man her maatte regne med, en Kamp, hvis sociale Følger jeg ganske skal se bort fra. Jeg spørger: Vilde dette, hvis det var muligt, være ønskeligt? Og jeg svarer nej!

Er der da i Øjeblikket nogen Mulighed for at trykke Lønningerne uden en saadan Kamp? Jeg tror at burde sig, at Muligheden for at trykke Lønningerne, saaledes at det betyder noget afgørende for Konkur-